

Vloga in družbenoekonomski položaj družbenih dejavnosti kot celote ter delavcev v teh dejavnostih je eden od sklopov vprašanj s katerimi se v naši dnevni družbenopolitični praksi srečujemo in se predvsem po letu 1980 vse bolj zaostruje. Na eni strani vzpodbujamo, da se mora to področje približati in izenačiti z gospodarstvom, po drugi strani pa z različnimi ukrepi opozarjamo, da preprosto ni denarja in brez tehtnih ter selektivnih presoj ne bomo mogli naprej. Tudi miselnost, ki pojmuje družbene dejavnosti kot porabo in ne kot komplementaren del razvoja družbenoekonomskih odnosov ter kot take neposredne akterke, ki vpliva na rezultate razvoja družbe kot celote, je prisotna.

Družbene dejavnosti med kladivom in nakovalom

Počasi že ocenjujemo srednjeročno obdobje, ki se zaključuje; ugotavljamo, da zastavljenih nalog nismo izpeljali tako kot bi želeli, kljub temu, da smo na to opozarjali tudi z letnimi resolucijskimi dokumenti. Lahko rečemo, da smo predvsem na področju naložb storili precej v preteklih letih ter s tem še bolj približali in omogočili visoko raven družbenega standarda v Ljubljani. Nedvoumno se je marsikje poslabšal materialni položaj delovanja OZD, katere posledice bodo dolgoročne. Racionalizacija dela in poslovanja, obvladovanje materialnih stroškov, istrošena oprema, zaostajanje sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, so dnevna eksistenčna vprašanja, s katerimi se ukvarjajo vodstva organizacij in družbenopolitične organizacije ter samoupravne interesne skupnosti.

Ob koncu leta se nam obeta še nekaj aktivnosti na področju oblikovanja sredstev skupne porabe za financiranje družbenih dejavnosti. Izhajajoč iz opredelitev mestne in republiške resolucije za leto 1985 se je pokazalo, da po podatkih o gibanju dohodka v gospodarstvu, niso bile dokončno izračunane projekcije, ki bi izvajalskim organizacijam na področju družbenih dejavnosti zagotavljale normalno pokrivanje materialnih stroškov in enako rast osebnih dohodkov. V skladu z dogovorjenimi parametri, bomo v samoupravnih interesnih skupnostih zagotovili toliko sredstev, da bomo omogočili poračun materialnih stroškov za 80% in osebnih dohodkov za 72%. Tu je tudi upoštevan oktobra sprejeti zvezni interventni zakon, ki omejuje višino sredstev splošne in skupne porabe, tako, da upoštevamo določila zvezne resolucije o 10% zaostajanju sredstev za rastjo primerljivega dohodka.

Zakon zahteva, da se zaradi previsokega dotoka sredstev v samoupravnih interesnih skupnostih v mesecu decembru 1985 leta prispevne stopnje znižajo tako, kot je bilo planirano oziroma so bili ovrednoteni plani v mesecu septembru. V Ljubljani, kjer vprašanje splošne in skupne porabe urejamo enotno, bomo za mesec november in december znižali prispevne stopnje za 4,54% oziroma znaša skupna obremenitev 16,58. Te prispevne stopnje veljajo kot začasne, seveda po obravnavah v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti v mesecu decembru.

* Vse projekcije za novo srednjeročno obdobje kažejo, da bomo kljub vsemu morali intervenirati v nekatere naložbe na področju družbenih dejavnosti, da bi še naprej zagotavljali približno enako raven obsega in kvalitete storitev družbenih dejavnosti. Zato bomo na podlagi posebnega samoupravnega sporazuma, v katerem bodo opredeljeni predlogi naložb za naslednje petletno obdobje morali izločiti za Ljubljano 4,3 milijarde dinarjev iz čistega dohodka organizacij združenega dela na osnovi bruto osebnih dohodkov. Predlog naložb je bil pripravljen in je usklajen; v naši občini bi rešili telovadnico Poljane, Zavod Sprejemni center, Nefrološko kliniko - dializo, Predklinične inštitute, Koližej, prizidek k osnovni šoli Majde Vrhovnik in Center interesnih dejavnosti mladih. O tem pa se morajo izreči delavci na referendumih v svojih organizacijah v mesecu decembru letošnjega leta.

GIBANJE GOSPODARSTVA V OBČINI CENTER

Rast proizvodnje, večji OD

Iz podatkov o gibanju gospodarstva na območju naše občine v devetih mesecih letošnjega leta je razvidno, da se je stopnja industrijske rasti v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta povečala za 14,1 odstotka, vendar pa se v zadnjem času postopno umirja.

Največjo pozitivno dinamiko rasti industrijske proizvodnje so dosegle Iskra Vega, Pletenina, Pravica, Dnevnik, Medex, idr. Nekatere druge panoge, ki pa v naši občini niso zelo velike, so imele manjšo ali celo negativno stopnjo rasti.

Zaloge v organizacijah združenega dela so se v primerjavi z letom 1984 povečale za 31 odstotkov. Oskrbljenost s surovinami je boljša kot je bila v lanskem letu. Z uvoženimi surovinami in reprodukcijskim materialom je bilo letos septembra dobro preskrbljenih 27 odstotkov organizacij, v lanskem letu pa le 5 odstotkov.

Za 1,7 odstotka se je povečala zaposlenost. Poprečni osebni dohodki v naši občini so znašali v prvih osmih mesecih 52.443 dinarjev. V primerjavi s povprečjem leta 1984 je osebni dohodek v prvih osmih mesecih porasel za 69,2 odstotka, in sicer v gospodarstvu za 71,3 odstotka, v negospodarstvu pa za 66 odstotkov. Pomembno je, da osebni dohodki niso rasli samo nominalno, ampak da so se povečali tudi realno in to kar za 9 odstotkov. To je več kot v vsej Ljubljani, kjer so realni osebni dohodki porasli za 7,8 odstotka, in v Sloveniji kjer so porasli za 7,2 odstotka.

Na področju zunanje trgovine beležimo še kar ugodna gibanja izvoza, saj se je ta povečal za 2,1 odstotka v primerjavi z lanskim 9-mesečnim obdobjem, uvoz pa je bil večji za 8,6 odstotka. Skupni devizni dotok je znašal približno 109 milijonov dolarjev ali za 28 odstotkov več kot lani.

Najbolj slovesno so praznovali dan republike prvošolci, ki so bili sprejeti v Zvezo pionirjev. Takole so, pristrčno odeti v modre čepice in rdeče rutke novospregjeti pionirji uživali 24. novembra v Hali Tivoli. Kar 5700 se jih je zbralo na prireditvi, ki sta jo organizirala Zveza prijateljev mladine in Pionirski dom - Center za kulturo mladih.

DOGOVORI

GLASILO SZDL LJUBLJANA CENTER

Leto XII - 3. december 1985

Štev.: 16 BREZPLAČNO

PRIPRAVLJAMO NOV STATUT V OBČINI IN MESTU

Pregleden in jedrnat dokument

Pred nami je osnutek statuta občine in tudi osnutek statuta mesta Ljubljane. Iz pregledne obrazložitve je razbrati, da sta bila sedaj veljavna statuta sprejeta pred osmimi leti. Sprejeta sta bila še v času, ko smo ponosno gledali na ustvarjeno in brezskrbno mislili na prihodnost. Z zadovoljstvom smo se hvalili, da smo v občinski statut zapisali 292 členov pa čeprav smo prepisali pol slovenske ustave in še kopico členov iz raznih zakonov.

Tokrat je statutarna komisija odločila povsem drugače; statut naj bo pregleden, jedrnat v izražanju in opustiti je treba vsakršno odvečno ponavljanje določil iz področij, ki jih urejajo ustava ali zakoni.

V zadnjih letih so bili v naši samoupravni družbi sprejeti nekateri sistemski zakoni s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozastite, urejanja prostora, varstva okolja in kulturne dediščine ter družbenega sistema informiranja in drugi. Tudi v Ljubljani so nastale v preteklih letih marsikateri organizacijske spremembe na področjih samoupravne organiziranosti komunale: energija, voda in mestni promet, urejanje okolja, drugačna je delitev dela pri družbenih dejavnostih pa tudi Zavod za izgrad-

njo Ljubljane smo ustanovili. No, ta zavod nam zaenkrat prinaša več težav kot koristi. Iz občin so prišle razne službe pod skupno streho ZIL, ki se nikakor ne morejo uskladiti, kot rogovi v vreči, pa še cena za njihove storitve je večja kot smo je bili vajeni doslej.

Ko je komisija za statut končala delo na osnutku jo smemo pohvaliti, da je prejšnji statut skrčila kar za 140 členov. Najbrž je temu botroval sedanji čas, ko vse bolj spoznavamo, da so pridne roke, znanje in preudarne odločitve vse bolj pomembne za naš razvoj. In da nismo bogata dežela, da pa sta racionalna organizacija in produktivno delo ter odgovornost temelj družbenega in osebnega napredka. Vse to je želela statutarna komisija upoštevati pri sestavljanju osnutka statuta.

Ni se ji povsem posrečilo. Premalo je še prisluhnila življenju v krajevnih skupnostih. Tudi nekaj napak se je prikradlo v osnutek npr. v 43. členu in še kje.

Ko bodo delovni ljudje in občani razpravljali o osnutku, čas razprave je do 15. januarja prihodnje leto, bo komisija vesela vsakega prispevka za spremembo ali dopolnitev občinskega in mestnega statuta. Pa tudi pikre pripombe bo sprejela v dobro.

Iz obeh statutov, mestnega in občinskega je čutiti, da šele oba statuta predstavljata nedeljivo celoto samoupravne organiziranosti za vse delovne ljudi in občane Ljubljane pa tudi za tiste, ki začasno delajo v Ljubljani. Zato se že danes kaže potreba po natisu obeh statutov v isti knjižici, da bo vsak občan občine vsaj tako dobro seznanjen z mestnim kot z-občinskim.

Z občino in mestom moramo samoupravno organizirano upravljati prav vsi; to naj omogoči statut, od nas je pa odvisno, če smo to pravico in dolžnost izkoristili.

ALBIN VENGUST